

[Kurt Hansen]

og så fuld dækning i forbindelse med arbejdsløshed. Det må være nogle af de centrale krav og opgaver, der står for arbejderklassen at kæmpe igennem i forbindelse med denne arbejdsløshedssituation.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Dagens debat har været præget af en historisk gennemgang af, hvad der er sket siden den sidste åbningsdebat; der er også blevet fremlagt en række politiske hovedsynspunkter – og engang imellem måske også nogle mindre væsentlige betragtninger – men jeg har ingen kommentarer til det, bortset fra to.

Jeg vil for det første sige, at når man drøfter, hvad regeringen har gennemført i løbet af det sidste års tid, så er der grund til at sige om de besparelser og andre finanspolitiske stramninger, som er gennemført, at de har været nødvendige bidrag til en økonomisk sanering. Uden dem havde vores situation været langt alvorligere. Man kan også sige, at uden de stærkt forandrede internationale konjunkturer havde vores økonomiske situation i dag nok været nemmere at håndtere, end den er. Det, som er problemet, er derfor ikke, hvad man har gennemført, men problemet er, at det, der er gennemført, ikke i den nuværende situation er tilstrækkeligt. Den alvor understreges jo af alle de redegørelser og advarsler, vurderinger og henstillinger, regeringen og folketinget har modtaget i løbet af de seneste uger og måneder fra valutafonden, fra Nationalbanken, fra OECD, fra vismændene, fra regeringens egne økonomer.

Den anden betragtning, jeg godt ville fremføre, er, at der er grund til at beklage, at socialdemokratiet og venstre ikke i den situation kunne nå til enighed. Efter venstres opfattelse må en regering i den situation gå ned i folketinget ikke alene med en nøgtern og usminket vurdering af de økonomiske problemers virkelige omfang, men også med en klar politisk linje, med en række konkrete forslag med en klart markeret holdning til, hvorledes de, der har ansvaret, ønsker at leve op til det. Vi ønsker ikke at bekriige organisationer eller interessegrupper. Men det er lige så klart, at de, som har ansvaret, også må have retten til at fremlægge den politik, som de vil blive gjort ansvarlige for i givet fald ikke er gennemført. Det er ikke kun en for-

mel betragtning, det er en betragtning, som har at gøre med nogle helt afgørende demokratiske principper, det er noget af det, vores folkestyre baseres på. Vi, der sidder i denne sal, har ansvaret over for vælgerne for, hvorledes helheden klarer sig. Hvis ikke vi er i stand til at leve op til det ansvar af en eller anden grund, så har vælgerne fuld ret til at dømme os på det grundlag.

Men det er også vigtigt af en anden grund. Det er også vigtigt at understrege det ansvar, fordi vi måske ofte i denne sal har en meget indskrænket opfattelse af, hvordan befolkningen betragter det danske samfunds situation i disse år. Vi taler jo meget her om betalingsbalanceunderskud, om arbejdsløshed, om finanslov, om behovet for besparelser, men befolkningen opfatter, er jeg overbevist om, landets situation på en lidt anden måde og ser den som noget langt mere omfattende. Man ser den ikke kun som et isoleret økonomisk problem, men opfatter den også gennem den voksende usikkerhed, der er hos mange over for, hvad der foregår mange forskellige steder i vores samfund. En voksende usikkerhed over for, hvad der sker rundt omkring i virksomhederne. En voksende usikkerhed, når man konfronteres med, hvordan yderliggående grupper gennem blokader eller andre aktioner er i stand til at lamme ikke bare virksomheder, men også samfundsvigtige funktioner. Man føler en usikkerhed, når posten ikke kommer ud, eller når togene ikke kører. Man føler formentlig også en meget stor usikkerhed over for mange af de ting, som i de senere år har præget vores uddannelsesvæsen. Jeg tror endda, der er mange her i salen – selv om vi har taget et medansvar for det – som også selv føler en sådan usikkerhed.

Den usikkerhed underbygger naturligvis og underbygges selv af, hvad der sker på de centrale økonomiske områder. Den underbygges også af en negativ undertone i den offentlige debat, som vel i den sidste halve snes år er gledet i en stadig mere destruktiv og stadig mindre konstruktiv retning. Ud fra denne usikkerhed vokser så det, man kan kalde en politisk og en folkelig krise. Den fremstår på mange måder, den fremstår i form af politisk splittelse, i form af støtte til yderliggående protestagtige bevægelser i denne sal og uden for den, den fremstår som en